

KOMPAKTOWA... PŁYTA

**TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2021
„ZNAJDZIESZ MNIE W BIBLIOTECIE”**

PŁYTA KOMPAKTOWA/CD-ROOM COMPACT DISC

- *Compact Disc – Read Only Memory*), rzadziej nazywana **fonodyskiem** – dysk optyczny opracowany wspólnie przez koncerny Philips i Sony, opublikowany w 1980 roku. Zaprojektowany w celu nagrywania i przechowywania dźwięku, przy użyciu standardu CD-Audio. W porównaniu do istniejących wówczas nośników danych, dysk kompaktowy cechował się dużą pojemnością, niezawodnością oraz niską ceną.

HISTORIA

- W 1978 roku firma Philips prowadziła badania nad stworzeniem nowego narzędzia do zapisu danych. Efektem tych badań było stworzenie okrągłej płyty, na której dane były zapisywane i odczytywane optycznie. W tym samym czasie firma Sony prowadząc podobne badania, zaproponowała zapis danych na krążku o średnicy 30 cm, co odpowiadało ok. 2,5-godzinnemu nagraniu. Obie firmy podpisały porozumienie w 1979 roku. Po raz pierwszy prototypowe płyty CD zostały zaprezentowane 8 marca 1979 roku podczas konferencji prasowej Philipsa.
- Standard CD opublikowany został w 1980 roku. Premiera płyty CD miała miejsce 17 sierpnia 1982 roku w Langenhagen w fabryce firmy PolyGram, która należała wówczas do Philipsa. Pierwsze płyty i odtwarzacze CD (zwane dyskofonami) zostały wprowadzone do sprzedaży w Japonii we wrześniu 1982 roku. W Stanach Zjednoczonych i Europie pojawiły się w marcu 1983 roku. Nad sukcesem płyty kompaktowej zaważył ogromny przyrost danych w ostatnich latach XX wieku. Standardowe nośniki, tj. dyskietka czy dysk twardy, miały zbyt małą pojemność, więc coraz częściej wybierano płytę CD.

PODZIAŁ PŁYT CD

Technologia tworzenia nośnika pozwala na klasyfikację nośników:

- płyta CD (zwykła) – posiada odcisniętą matrycę, która jest negatywem,
- płyta CD-R – zawiera ścieżki, umożliwia zapisywanie danych za pomocą lasera,
- płyta CD-RW – pozwala na zapis i wymazywanie danych do ok. tysiąca razy.

Oprócz tego istnieją jeszcze płyty o średnicy 8 cm i płyty w kształcie wizytówki, o mniejszych rozmiarach i pojemnościach.

NAPĘDY CD-ROM

- Napędy pierwszej generacji pracowały z prędkością ok. 150 KB/s. Producenci sprzętu zaprezentowali następnie napędy podwójnej prędkości (300 KB/s), czterokrotnej prędkości (600 KB/s) i szybsze. Najszybsze napędy CD osiągają 54-krotną prędkość odczytu (8100 KB/s), jest to jednak prędkość maksymalna, osiągana tylko na pewnym obszarze płyty. Swego rodzaju ewenement stanowił zaprezentowany w 1999 roku przez firmę Kenwood czytnik CD osiągający 72-krotną prędkość odczytu (10800 KB/s). Osiągnięcie tak wysokich transferów było możliwe dzięki zastosowaniu innowacyjnej technologii TrueX, polegającej na odczytywaniu danych z 7 ścieżek jednocześnie. Pozwoliło to na ograniczenie prędkości obrotowej dysku z ok. 11 000 obr/min (napędy 52x) do 2700-5100 obr./min. i tym samym znaczne zmniejszenie poziomu hałasu i wibracji generowanych podczas pracy. Rozwiązanie to - pomimo niewątpliwych zalet - nie rozpowszechniło się zbyt szeroko, co mogło być spowodowane nadchodzącą erą dominacji napędów DVD.

ŻYWOTNOŚĆ

Dawniej żywotność płyt datowało się na około 15 lat. Niemieckie Archiwum Muzyczne podało, że niektóre ze starych egzemplarzy pokryte były farbą nitową, stopniowo rozkładającą samą płytę. Dziś uznaje się, że żywotność płyty to ok. 50-100 lat.

WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA:

https://pl.wikipedia.org/wiki/P%C5%82yta_kompaktowa

<https://pl.wikipedia.org/wiki/VHS>

<https://www.cdrinfo.pl/cdr/artykuly/plyty/docs/plyty.php3>

<https://pl.wikipedia.org/wiki/CD-Audio>

<https://www.stxmusic.pl/pl/news/dokladnie-40-lat-temu-narodzila-sie-plyta-kompaktowa>

Dział Czytelń i Multymediów

ul. Broniewskiego 10C, 32-500 Chrzanów

Kierownik: Ewelina Langer

Godziny otwarcia:

Poniedziałek: 12:00 – 20:00

Wtorek – Piątek: 8:00 – 20:00

Sobota: 8:00 – 15:00

32 763 27 49

32 763 27 50

czytnaukowa@mbp.chrzanow.pl

